

Рецензії

ТЕОРЕТИЧНІ УЗАГАЛЬНЕННЯ І МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ АГРОФІЗИЧНОГО СТАНУ ҐРУНТІВ ЛІСОСТЕПУ

Агрофізичні властивості ґрунтів Лісостепу України є важливою умовою прояву ґрунтової родючості, а тому проблема їхнього відтворення є актуальною у зв'язку з посиленням агрогенного навантаження на ґрунти, що призводить до їх дегуміфікації, дезагрегації, переущільнення, тобто до фізичної деградації. На сьогодні у результаті інтенсивного використання ґрунтів, відбувається їхня стрімка агрофізична деградація — ущільнення ґрунтів та руйнування структурних окремоностей і водостійких агрегатів, що спричиняє погіршення водно-повітряних властивостей ґрунтів та зумовлює зниження їхньої родючості. Тому необхідний пошук нових методологічних підходів у вивченні та оцінці агрофізичних властивостей, що відповідають сучасним вимогам щодо вивчення антропогенного впливу на ґрунти, які інтенсивно використовуються в умовах Лісостепу України.

Висвітленню саме цих проблем присвячена монографія **О.В. Демиденка. «Агрофізичний стан ґрунтів Лісостепу: методологічний аспект.** Чорнобай, 2021. 441 с.

Автором переконливо показано, що ґрунтозахисна система землеробства має стати основою нового типу інтенсивного землеробства, суть якого криється у відтворенні, збереженні та нарощуванні природної агрофізичної організації ґрунтів, що, у підсумку, пов'язане з процесом культурного ґрунтоутворення в агроценозах. У праці доведено, що розущільнення метрової товщі

ґрунтів, відтворення ґрунтової структури та посилення її водостійкості під впливом довгострокового застосування ґрунтозахисного землеробства є ознакою припинення агрофізичної та морфогенетичної деградації ґрунтів Лісостепу в агроценозах у напрямі ґрунтів природних ценозів. Уперше оцінка стану агрофізичних властивостей ґрунтів за довгострокової постагрогенної й агрогенної трансформації проведена на основі використання методів непараметричної статистики, кластерного, факторного та фрактального аналізів. Запропоновано нові критерії оцінки стану ґрунтової структури.

Представлена монографія є результатом багаторічних (понад 30 років) досліджень автора, присвячених змінам агрофізичного стану ґрунтів Лісостепу під впливом постагрогенного й агрогенного навантаження. У ній наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукової проблеми методологічної оцінки агрофізичного стану, збереження і відтворення родючості ґрунтів Лісостепу України.

Монографія розрахована на науковців, фахівців у галузі сільського господарства, аспірантів, докторантів, викладачів і студентів галузевих закладів вищої освіти, усіх, хто цікавиться досягненнями вітчизняної аграрної науки з вивчення агрофізичного стану ґрунтів.

С.Ю. Булигін,
*доктор сільськогосподарських наук,
професор, академік НААН*